

KÁVÉESOK LAPJA

X. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

4. szám

Kiadó és laptulajdonos:
A Budapesti Kávésok Ipartestülete

Felelős szerkesztő:
Dr. Havas Nándor

Szerkeszti:
A Budapesti Kávésok Ipartestületének
sajtóbizottsága.

A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják.
Előfizetési díj: Egy féltre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő

Kezdfelenik:
minden hó 1-én és 15-én

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút. 38. I. em. 5. Telefon József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 ó. áig. —

Meghívó.

A Budapesti Kávésok Ipartestülete 1934 február 22-én (csütörtökön) délután 5 órakor az Ipartestület tanácstermében (VIII. József körút 38. I.) tartja meg

14-İK ÉVI RENDES

közgyűlését,

melyre az ipartestület tagjait és a kávéipar barátaikat tisztelettel meghívja.

Amennyiben a közgyűlésen a tagok határozatképes számban nem jelennek meg, az f. évi március 2-án, pénteken délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében ugyanezen nappal fog megtartatni.

Budapest, 1934 február 1-én.

Dr. Havas Nándor sk., Mészáros Győző sk.,
főjegyző. elnök.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az 1933. évről szóló jelentés.
3. Az 1933. évi zárszámadások előterjesztése és jóváhagyása.
4. Az 1934. évi költségvetés előterjesztése és jóváhagyása.
5. Az alapszabályok 16. és 25. §-a értelmében megüresedett tisztségek betöltése. (5 előjárásügyi tag, 3 számvizsgáló megválasztása.)
6. Esetleges indítványok.

Kivonat az alapszabályokból: 14. §. A közgyűlés határozatképes, ha azon az ipartestületi szavazásra jogosult tagoknak legalább 10%-a jelen van.

Kivonat az 1932. évi VIII. törvényekből:

11. §. Az ipartestületben minden tagnak van tanácskozási és szavazási joga, *szenvadó* választói joga ellenben csak olyan tagnak van, aki magyar állampolgár és aki az ipartestület működésének területén legalább három év óta üz képesítéshez kötött ipart.

Tanácskozási és szavazási jogát nem gyakorolhatja és az ipartestületben semmiféle tiszttel be nem tölthet és semmiféle megbízatást nem kaphat az olyan tag, illetőleg a tagnak olyan helyettese:

1. aki gyámság, gondnokság vagy esőd alatt áll;
2. aki büntett, vagy az állam ellen nyereségvágyból elkövetett vétség miatt bünvádi eljárás alatt áll, továbbá aki fegyházbüntetésre, börtönbüntetésre, három hónapot meghaladó fogházbüntetésre, hivatalvesztésre vagy a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll;
3. aki a tanácskozási és szavazási jog gyakorlásának szünetelését vagy a kapott megbízatás visszavonását kimondó fegyelmi ítélet hatálya alatt áll;
4. aki két évi tagsági díjjal hátralékban van.

Az ipartestületi tagsági jogokat az iparosok személyesen, jogi személyek, a részvénytársaságokat és szövetségeket is ideértve, meghatalmazott képviselőjük útján, közkereseti társaságok az üzlet vezetésére jogosított tagjuk útján gyakorolhatják. Az iparnak kiskorú javára gyakorlása esetén az ipartestületi tagsági jogokat az gyakorolja, aki az ipart kiskorú javára üzi.

*

'A közgyűlés után este 9 órakor társasvacsora, a Hungária szálló zöld termében (IV. Mária Valéria uca). A társasvacsorán vendégeket szívesen látunk. A vacsorán való részvétel! kérjük előzetesen bejelenteni. (Tel.: 32-1-05.)

A Budapesti Kávésok Ipartestületének évi jelentése az 1933. évi működéséről

I.

Minden elmúlt esztendő írásba foglalt 'örtönete egy-egy tégla annak az épületnek, mely az egész ipar történelmét alkotja. Ez azt jelenti, hogy ez az épület, ez a történelem soha sem teljes, sohase készül el véglegesen, mert minden elmúlt év, minden új tégla elhelyezésre és beillesztésre vár, aminek következményeképp sokszor az egész épület képe és rendeltetése megváltozik.

Az utóbbi évek és évtizedek története igazolja ezt az állításunkat. A kávéházak, amelyek egykor a polgári társadalomnak szórakozó- és pihenőhelyei voltak, a lakásinség idején otthontpótló intézményeké, majd a konjunktúra idején üzlet- és irodahelyiséggé változtak, utóbb ez idők elmúltával minjában átalakultak étkezési üzemekké, amelyekben meg van a szórakozás és pihenés lehetősége, lehet üzleteket is kötni, de a *hangsúly* a fogyasztáson, az étkezésen van. Sőt a helyzet az, hogy a esendesen kontempláló polgári szórakozóhelyek egy részéből mondain bárók, énekes és táncoshelyiségek váltak, és ma már a kávéházak nagy része a kávéházi üzem mellett a teljes vendéglői üzemre is áttért és ad reggelit, ebédet, uzsonnát és vacsorát.

Hogy ez az új helyzet mennyiben egyeztethető össze a kávéipar régi tradícióival, e felett meddő lenne elmélkedni, kétségtelen ezek a sokat vitatott jelenségek a kávéipar és a kávéház átalakulását jelentik.

Egyre-másra nyílnak kávéházaink keretében az énekes, muzsikás bárók, dancingok, a melyek szórakozást nyújtanak ugyan, de egész más karakterűt, mint a régi kávéházak.

Hogy ez az átalakulás: a kávéházak mulla-tókká és vendéglokké való változása fejlődést jelent-e és helyes irányba való fejlődést, ma még bajos lenne elbírálni, annál kevésbé, mert ez átalakulásra okot és alkalmat elsősorban a gazdasági viszonyok szolgáltattak.

A leromlott viszonyok, a sokszor emlegetett pénztelenség mellett egész társadalmi rétegek estek ki a kávéházak közönsége közül. Ezek hiányát pótlandó, az egyes iparúzők arra törekszének, hogy részben az elmaradtakat még áldozatok árán is visszaesalogassák, másrészt pedig új közönséget teremtsenek. A helyzet azonban azt mutatja, hogy ezek az áldozatok nagyon kétes értékűek, mert ha sikerül is a kávéházak forgalmát fenntartani, ez csak megnövekedett költségek mellett lehetséges, amelyek összege az elért bevételi többletet fel-emésztí.

Híába a drága és sokszoros zene, olcsó menük és vacsorák, ingyenes szolgáltatások és egyéb attrakciók, ha nincs a közönségnek pénze, nincs fővárosunknak idegenforgalma, az eredmény mindig kétes és veszedelem.

Elég rámutatnunk arra, hogy az elmúlt év folyamán a főváros kávéházaiknak 20 százaléka — egyötöd része — esett át egy-egy gazdasági megrázkódtatáson, helyesebben összeomláson, amelyből néhány üzlet — új kezekben, de régi gondokkal — támadt fel.

II.

Évek óta szomorúan konstatáljuk a gazdasági élet fokozatos leromlását. Minden évben azt hisszük, hogy a mélypontot elértük és a következő év további rosszabbodást mutat. Ily körülmények között eredménynek kell tekinteniünk, hogy iparunk még fennáll, sőt nagyjában nivóját is fenntartotta és — mint bevezető szavainkban jeleztük, — új irányokban is kísérleteket folytat.

Vannak nagyfontosságú kérdéseink, amelyek évről-évre napirenden maradnak és aktualitásuk — esetleg változott formában — állandóan meg van.

Ilyen, állandóan aktuális kérdés még mindig az *üzletberek leszállításának ügye*. Kétségtelen, hogy a gazdasági viszonyok leromlása, a tönkrement üzletek és lakások üres helyiségei bizonyos belátásra és engedékenységre készítették a háztulajdonosokat és ma már több belátással és méltányossággal kezelik ezt a kérdést. Tény azonban az is, hogy ismerve a kávéházak helyhez kötöttségének egzisztenciális feltételeit, aránylag a legnehezebben a kávéházak bérlőinek nyújtának könnyítést. Azonban általánosságban tekintve, feltétlen eredményeket értünk el, főképp azokban az esetekben, amikor az ipartestület vezetősége belekapcsolódott a tárgyalásokba.

E kérdés törvényes szabályozása — bár annak szüksége még mindig fennáll és aktuális — elmaradt, egyedül a *fővárosi lakbérszabályrendelet* tervezetbe vétetett fel egy olyan pont, mely a hosszabb időn át bérlőknek a normálisnál hosszabb felmondási időt biztosít. Ez a szabályrendelet még jóváhagyás alatt áll és előreláthatólag az 1934. év folyamán érvénybe lép.

Ipartestületünk állandóan napirenden tartja az *árdragító visszaélésekről* szóló 1920. XV. tcikk eltörlését. E törvény fenntartásának ma semmi jogosultsága nincsen, amikor már a tisztességtelen verseny határára lévő dumping leküzdéséről van szó és egyes kartársaink *árvédelmi bizottság* felállítását sürgetik. E tekintetben azonban intézkedés nem történt. Hasonlóképp nem került tárgyalásra az 1921. IV. tcikk az *ítalmérsévi törvény* revíziója, melynek átdolgozása és a változott viszonyokkal való összhangba hozatala az elmúlt évek tapasztalatai alapján aktuális lenne. Előterjesztéseink sora fekszik évek óta a pénzügyminisztériumban anélkül, hogy ígéreteken kívül egyéb történt volna.

Az 1922. XII. tcikk (ipartörvény) végrehajtása kapcsán ipartestületünk kezdeményezé-

SZENT ISTVÁN
CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

a
Kőbányai Polgári Serfözde
gyártmánya

Budapesti Központi Általános Tejcarnok Részv.-Társ
VII. Rottenbiller uca 31.

Telefon: 462-63, 462-64,
462-65, 323-07,
338-91 346-68, 350-16.
Sürgőnycim: „Közte Budapest”

A főváros kávéházaik, szállodái és kávé-méréseinek szállítója, Tojás-osztály.

Mocznik-mustár legyen minden asztalon!

sére és kérelmére kiadott a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 13.633/VII/b—933. számú rendelete, mely hivatva van a *cél- és szükség-nélküli kávéházalapítások* gátat vetni, a mennyiben az I. fokú iparhatóságokat a köz-szükséglet szempontjainak mérlegelésére és az érdekeltek meghallgatására kötelezi. E rendelet alapján már eddig is sikerült néhány ilyen alapítást megakadályozni és ezeket az intézkedéseket, melyeket az érdekelt felek felbevezés útján a minisztériumig vittek, gyakorlatilag is jóváhagyatni. E rendelkezés hatásaképp új üzletnyitások és átvételek előtt ma már az érdekeltek előzetesen megkérdeik a testület véleményét, ami kétségtelenül korlátozhatja az ilyen alkalmi és legtöbbször tökéneküli alapításokat.

E kérdéssel kapcsolatosan kell felemlíteniünk a *kontárügyekben* történt eljárásokat, amelyek abban nyilvánultak meg, hogy az engedély nélküli iparüzőket, akik minden engedély nélkül, vagy a rokonszámára való engedély alapján kávészármagot folytattak, feljelentették. Minden egyes esetben marasztaló ítéleteket kaptunk és ily módon remélhetőleg sikerülni fog iparunk jogait és üzletkört a jövőben is megvédeni.

A szállodai, vendéglői és kávéházi ipar gyakorlásáról szóló fővárosi szabályrendelet át-dolgozását még az 1922-XII. te. ir. ta. érte. Sür-gelészünk és betérjesztett iavaslataink ellenére a kérdés napirendre nem került, pedig tekintettel az 1922-XII. te. ítétekben foglalt ellentétes intézkedésekre, továbbá a kávéházak zenéltetésével kapcsolatos kérdések rendezésének szükségére, ez nagyon is aktuális lenne.

A *zenélési záróra meghosszabbítása* ügyében újabban ismételtelen kérvénnyel fordultunk az illetékes hatóságokhoz, sajnos eddig döntést nem kaptunk.

Az 1932. év végén kihirdetett — az Ipartestületekről és Ipartestületek Országos Központjáról szóló — 1932. évi VIII. te. ítétek voltak az 1933. év folyamán lépett érvénybe. E törvény rendelkezéseinek megfelelően át-dolgoztuk alapszabályainkat, azokat az 1933. évi február 23-án megtartott évi rendes közgyűlés elfogadta és az akkor esedékessé vált tisztújítást ezeknek megfelelően ejtettük meg. Az új alapszabályokat a székesfőváros polgármestere az 1933. évi július hó 14-én 248.705—933. XV. szám alatt kelt. határozatával jóváhagyta és így testületünk most már teljes mértékben beilleszkedett az új rendszerbe.

Az évek óta sérelmezett *játékkaszinók* ügyében újból eljárunk a m. kir. belügyminisztériumnál, amely ez ügyben a legnagyobb érdeklődéssel jár el és a kifogás alá eső játékklubokat megszüntette. Ide tartozik az is, hogy egyik ilyen játékkaszinó ellen, amely lehetetlen áru étel- és ital kiszolgálással igyekezett vendégeket, helyesebben játékosokat toborozni, a kereskedelmi és iparkamara zsűrijéhez *tisztes-ségtelen verseny miatt* feljelentést tettünk. A döntés — mely a tisztességtelen verseny fenn-fennmaradását megállapította — teljes mértékben igazolta eljárásunk helyességét.

Minden évben panaszkodunk fel a *járdafoglalási engedélyek* kiadása körül, ipartestületünk vezetőségének közbenjárására az egyes sérelmek orvosoltattak.

Napirenden van állandóan a *vasárnapi szesz-talalom* kérdése, mely a fejlődő és hivatalosan is propagált idegenforgalom szempontjából is békítőlag hat iparunk egyes üzemre. Alkalmunk volt a vasárnapi munkaszünet újabb szabályozása tárgyában elkészült törvénytervezetre adott véleményünkben erre a kérdésre részletesen rámutatni. Meg kell említenünk, hogy e tiltó rendelkezés életbenléte óta most történt először meg, hogy a kereskedelemügyi miniszter úr Szilveszter napjára — vasárnapra — szóló szesztilalmat felfüggesztette.

Ez évben is fenntartottuk és megismételtük az *újról ajándékok* osztogatását eltöltő régebbi határozatunkat. Ha voltak ugyan egyesek, akik ezt a határozatot megszegték, illetve burkolt formában — személyzetük neve alatt — osztogattak ilyesmit, az ipar zóme azt saját érdekében magáévá tette és joggal remélhetjük, hogy ez a súlyos terhet jelentő szokás idővel teljesen megszűnik.

Bár az 1932. év folyamán kiadott *fajglalt-rendeletek* az ezzel a cíikkel üzőt anomáliákat végre megszüntetni látszóttak, a gyakorlat azt mutatta, hogy a helyzet változatlan maradt és kartársaink ellen indultak formális rendelkezések és előírások elmulasztása miatt, kihágási eljárások.

Itt említiük meg a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 3995/1930. sz. rendeletét, melyben

a *nemesfémeknek és drágaköveknek nyilvános helyiségekben való adás-vételét* megtiltotta. A rendelet kiadása ellen állást foglaltunk, mert nem láttuk kívánatosnak a kávéházak forgalmának rendőri intézkedésekkel való korlátozását.

III.

Az államháztartás helyzete az évek folyamán végrehajtott különböző szanálási intézkedések ellenére változatlan maradt, sőt az egész világra kiterjedő termelési krízis folytán még súlyosbodott. Míg a kormányzat a mezőgazdasági termékek árának leromlása folytán fenntartotta a fogyasztórétegeket terhelő boletta rendszerét és az agrárérdekeltségnek adózási könnyítéseket engedélyezett, addig a többi társadalmi rétegek terhe még fokoztatott.

Új adómenték bevezetését a *világító tes-tek* megadózása, mely tekintettel a kávéházak világításának fontosságára elsősorban iparunk újabb megterhelését jelenti.

De bekövetkezett a *tea- és kávévámok* újabb emelése, amely elsőrendű szükségleti cikkeink árát emelte anélkül, hogy módunkban állana azokat a fogvasztóközönségre áthárítani.

A hivatalos lap március 28-i számában megjelent pénzügyminiszteri rendelet 1933. január 1-től kezdve a *házaó* 20%-os, a *jövedelemadó* 60%-os, a *vagyonadó* 100%-os a *rokkantellátási adó* ugyancsak 100%-os és az *alkalmazottak kereseti adójának* további 25%-os pótlékolását rendelte el. Az év vége felé kiadott 1110/1933. sz. pénzügyminiszteri rendelet *inségjáruléka* címén a jövedelemadó után 20%-ot, az általános kereseti adó után 40%-os pótléket állapít meg.

A *fényüzemi és forgalmi adóközösség* ezé-ven immár hatodik évét élte. Az 1932. december 28-ára egybehívott közgyűlés felhatalmazta az elnökséget a tárgyalások folytatására, amelyek lezárta után az adóközösség 1933. évi március 3-án tartott közgyűlésen alakult meg. Az év elején az adóközösségre való belépésért 99 tag jelentette be, akiknek részére a kinstár 267.926 pengő átalányt engedélyezett. Az év második felében — tekintettel a napról-napra rosszabbodó gazdasági helyzetre további 10262 pengő mérséklési sikerülést elérni. A tagok száma az év végén 91 volt, tehát az év végéig nem-fizetés miatt 8 tagot kellett kizárni.

Itt kell megemlítenünk, hogy a kir. pénzügyigazgatóság az adóközösségre hárította a *barok és grillek különadójának*, valamint a *cukrászipari termékek* forgalmi adóváltásának beszedését. Az új megterhelések ellen ipartestületünk állást foglalt, aminek eredménye a barok- és grillekre kivettelt összegeknek 50%-kal való mérséklése volt.

A *személyzeti kereseti adó* az előző években megállapított kereteken — általánosítás formájában — tartott fenn. Az időközi munkabér változásoknak megfelelően az az adóátlá-zat is revízió alá vétetett. Természetesen a személyzeti kereseti adó a már régebben életbe-lépett 200%-os különadóval és az év folyamán elrendelt 25%-os pótlékkal személyzetünk jelentős megterhelését jelenti.

A székesfőváros által behajtott *vigalmadó* ellen benyújtott fellebbezésünknek a belügyminiszter úr nem adott helyet és így az továbbra is érvényben maradt. Az általánosítás ez évben is fenntartott és ipartestületünk előter-jesztésére ezek 10%-kal alacsonyabban állapít-tattak meg.

A kereskedelmi és ipart mindjobban ter-helő *adóhátralékok* kedvezményes törlesztése ügyében országos mozgalom indult, amely a gazdátársadalom részére adott kedvezmények-nek a többi társadalmi rétegekre való kiterjesztését sürgette. A mozgalom az év vége felé eredménnyel járt, amennyiben a mi-nisztérium 16400/1933. M. E. számú rendeleté-vel az adóhátralékok törlesztésére öt évi hatá-ridőt engedélyezett. E rendelet csak 1934. évi január 1-ével lép életbe, így végrehajtásáról és gyakorlati eredményeiről csak a jövőben lesz módunk nyilatkozni.

Az *ítalmérsi illeletek* kivetésének új ciklusa kezdődött az 1933. évvel. A kivetési eljárás alkalmával igyekeztünk a változott viszonyokat figyelembevevő megállapítást kieszközölni, ami az esetek túlnyomó részében sikerült is. A fellebbezések elbírálásánál ipartestületünk ki-üldöttei teljes mértékben igyekeztek és ameny-nyiben egy részük még hátra van, igyekeznünk fognak, a még meglévő esetleges sérelmeket enyhíteni. Itt említiük meg, hogy a m. kir. pénzügyminisztérium az *ítalmérsi engedély-illeleteknek* részletekben való fizetését meg-egedte.

MENCZER

hiztítóósg felelősséggel minden-féle ruhának fénytelenítését egy-évi jótállással vállal. Vidékre is szállít. Központ: Budapest, II., Zsigmond utca 18. Tel.: 52-0-42. — Belvárosi fiók: IV., Váci u. 36. Duna utcai oldalon.

A *járdafoglalási díjak* mérséklése tárgyában a testület ezéven is a székesfőváros polgár-mesteréhez fordult, már csak arra való tekintettel is, hogy felmerült e szolgáltatások eme-lésének eszméje. Az eljárás azzal az eredmén-nyel járt, hogy a díjak tervezett felemelése el-ajtetett, sőt az előző években engedélyezett 10%-os mérséklés továbbra is fenntartott.

Az *elektromos áram díjának leszállítása* ügyében megalakult érdeklőző csoport esenes, de intenzív munkával igyekezett meggyőzni az illetékes hatóságokat a kérés jogosult és indo-kolt voltáról. Minthogy az elektromosművek bevételei a főváros költségvetésében nagy sze-repet játszanak, csak a legnehezebb küzdelem árán lehet eredményeket elérni. Ha az elmúlt évben látható eredményeket és egy általános tarifareviziót nem is tudtunk elérni, az egyes új szerződés megkötésénél már méltányo-sabb felfogás érvényesült. A jövőre pedig alaps-za a reményünk arra, hogy a tarifa terén is sikerülni fog konkrét eredményeket kieszközölni.

A *zeneelőadási díjak táblázata* ezéven is változatlan formában maradt érvényben. Az érdekelteknek megküldöttük az egyezmény által védett, illetve odatarozó zeneszerzők és szövegírók jegyzékét.

A *társadalombiztosító terheinek* kérdése, valamint az intézmény anyagi helyzete és szol-gáltatásainak korlátozása, egész éven át napi-renden volt és az ipari és kereskedelmi érde-keltségek részéről állandó bírálatnak és táma-dásoknak volt kitéve.

Még 1932. évi december 24-én jelent meg a m. kir. minisztérium 9600/1932. számú rende-lete, mely 1933. évi január 1-én lépett életbe. Ez a rendelet a beteglapok kiszolgáltatásáért 20 filléres, gyógyszeres kiszolgáltatásáért 80 filléres díjakat szabott meg, emellett a tagokat megillető táppénzeket és terhelési és gyer-mekügyi segélyeket, azok 60, illetve 50%-ában állapította meg anélkül, hogy ezzel együttesen a járulékok is leszállítottak volna.

A 255.110/1933. B. M. számú rendelet a be-jelentések rendjére állapított meg újabb eljá-rási szabályokat.

A *társadalombiztosítási tartozások után fi-zetendő* késedelmi pótlék kulcsát a m. kir. bel-ügyminiszter 25800/1933. B. M. számú rende-letével 1933. július 1-től kezdve havonként 0,75. évi 9%-ra mérsékelte.

Ugyancsak a m. kir. belügyminiszter 258.220/1933. B. M. számú rendelete a *behajthatatlan követelések törlesztésére* vonatkozó eljá-rást szabályozta.

Ipartestületünk kezdeményezésére a *kávé-házi alkalmazottak osztálybesorozása* tárgyában sikerült az OTI illetékes osztályaival meg-állapodást létesíteni, mely szerint 1934. évi január 1-től kezdve a borralvaló személyzet alacsonyabb napibérosztályokba soroztatott.

Meg kell említenünk a 16.500/1933. számú rendeletet, amely az *OTI hátralékok törlesztésére* elvben ötéves határidőt engedélyez.

Végül itt említiük fel azokat a szorványos eseteket, amikor egyes kartársaink *zenészek és hasonló alkalmazottak bejelentésére és járulékok fizetésére* hívták fel. A testülethez forduló tagjainkat megfelelően kioktattuk és közben-jártunk a törvény rendelkezéseinek meg nem felelő intézkedések törlesében tárgyában.

IV.

A törvényes rendelkezések végrehajtásán és a súlyos közterhek és közszolgáltatások elleni küzdelem kívül mindjobban és erőteljesebben nyomulnak előtérbe a gazdasági kérdések az egyes üzletek vitelbe belenyúló vonatkozásaikban.

Még régebbi boldogabb időkben a testület, illetve ipartársulat az egyes üzletek folytatásá-nak módjába nem avatkozott, ma a verseny, a kenyérharc olyan formái alakultak ki, hogy az ipartestület munkásságának tekintélyes részét ezek a kérdések veszik igénybe. Ez a küz-delem kettős irányú, kifelé: a többi étkezési jellegű és más iparágakkal szemben, befelé:

SPRINGUT HENRIK tojásnagykereskedő
Budapest, VI., Vasvári Pál u. 11. Tel.: 21-7-54. Számos
budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója

Budapesti Jégárusító Rt.

VI, Jász ucca 100. Tel.: 920-04.
Szállít minden mennyiségben **vidékre** is műjeget

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti.

azzal az áldatlan versennyel szemben, amelyet kartársaink egymással szemben folytatnak.

Kifélé: szövegüket és hatósági eljárást kezdeményeztünk egyes vendéglősök azon mindjobban terjedni kezdő gyakorlatával szemben, amely abban nyilvánult meg, hogy *vendéglői iparengedélyek alapján rendszeresen* és kifejezetten kávéipart folytattak. Több marasztaló kihágási ítélet, mely felsőbb fokokon is jóváhagyott példát statuált ez ügyben.

Hasonlóképp eljárást folytattunk le a *bridge szalónok* és magánvállalkozók jogosulatlan iparüzése ellen.

A többi érdekeltségekkel együttesen állást foglaltunk a *faogylalt szalónokkal* szemben, minthogy az eddig kiadott rendelkezések ez izemek elszaporodását nem bírták meggátolni.

Az utóbbi évek folyamán a *nagy áruházak* üzemeiket vendéglői és kávéházi üzemekkel bővítették ki, amelyekben az önköltségeken alul lévő árakon hoznak forgalomba kávéházi és vendéglői cikkeket. Minthogy az áruházak terjeszkedésükkel egyéb kereskedelmi és iparágak létét is veszélyeztetik, ezekkel egyetértőleg indítottunk akciót e veszélyeztető üzletvitel ellen. Minthogy e kérdés még csak az előkészítés stádiumában van, annak megoldása az 1934. év feladata.

A *tejivó verseny* ellen a multban megindított állásfoglalásunkat fenntartottuk ugyan, de az iparunkban kifejlődött éles verseny oda vezetett, hogy ma ezek a vállalatok panaszolják és kávéházak versenyét és árleszállításait.

A *játékkaszinók ügyében* — mint már fentebb említettük — eljárásunk minden irányban eredménnyel járt, amennyiben az olesó — játékosábitó — menük tisztességtelen verseny jellegét a kamara jurije meg is állapította, másrészt pedig testületünk szorgalmazására kiadott 147.000/1934. VII. sz. belügyminiszteri rendelet e klubok működését megrendszabályozta.

Az *új kávéházak alapítását megakadályozó*, illetőleg a közszükséglet fenntartásának mérlegelését tartalmazó rendeletről ugyancsak fentebb tettünk említést.

A kávéházak belső ügyvitelét és üzletvezetési módját illetőleg sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a gazdasági viszonyok leromlásával párhuzamosan az *árrombolás* kérdése is napirendre került. Kartársaink olyan versenyt indítottak meg egymás között, amelynek következményei egyes üzletek összeomlásánál már is megmutatkoztak. Míg egyrésztől vendégeik megtartása és újabb közönség akvizíciója érdekében költséges zenét, énekszámokat és attrakciókat szerződtettek, addig a másik oldalról áraitak leszállították, sokszor az önköltségek határáig, sőt azon alul is. Egyesek az üzemvitel bővítésével: az ebédfőzés bevezetésével kísérelték meg forgalmuk fenntartását, ugyancsak oly árakon, amelyek a jövedelmezőség és a kereset lehetőségét szinte teljesen kizárják. Ez az árrombolás már oda fajult, hogy egy árvédelmi bizottság felállításának eszméje is felmerült. Testületünk elnöksége írásban, szóban igyekezett ez áramlatnak útjába állani.

A *közterhek csökkentése érdekében* a szállodás és vendéglős ipartestülettel közösen mozgalmat indítottunk és küldöttséggel jártunk a kereskedelmi, pénzügyi és földművelésügyi miniszterekhez. Biztató nyilatkozatok mellett konkrét adatok közlésére hivattunk fel, minek folytán kérdőíveket bocsátottunk ki. Sajnos 200 kérdőívre mindössze 57 kartársunk válaszolt és így a rendelkezésre bocsátott adatok nem adhatták hű képét az ipar helyzetének. Ez adatokat mindenestre nyilvánosságra hoztuk.

Nagy recenziust keltett a m. kir. földművelésügyi miniszternek 1933 május 14-én megjelent 66900/1933. számú rendelete, mely a *tej és tejszin árárt* minimalizálta. E rendelet kiadása előtt a tekintetbe jövő érdekeltségekkel együttesen a minisztériumban, a kereskedelmi és iparkamarában, az ipartestületbe egybehívott értekezleten állást foglalt a tejszín árának minimalizálásával szemben, amely az eddigi árakkal szemben e cikknek 50%-kal való áremelését jelentette. Minthogy az eljárások az érdekeltségek tiltakozása ellenére sikerrel nem jártak és a rendelet eredeti szerelés intézkedéseivel jelent meg, az 1933 május 22-re egybehívott tagértekezlet egyhangúlag a tejszín használatának redukálását határozta el. Ez a határozat érvénybe is lépett és következményeképp a kávéházak tejszín fogyasztása mintegy 50%-kal redukálódott.

Az *izzólámpák minősége* és kiszolgáltatása körüli panaszok tárgyában az ipartestület eljárást a gyártó cégekkel és sikerült megnyugtató intézkedéseket kieszközölni.

Ipartestületünk tagjai több ízben panaszolták, hogy az államrendőrség főkapitánysága

nagyszámú vendéglőnek *éjjeli nyitvatartási engedélyt* adott. A m. kir. belügyminisztériumot arra kértük, hogy ezeket az engedélyeket vegye revízió alá, vonja vissza, illetőleg ilyenek kiadását csak a legkivételesebb esetekben engedélyezze. Az eljárás még folyamatban van, bár tudomásunk szerint néhány ilyen engedély megvonása megtörtént.

A *zenélési záróra meghosszabbítások* ügyében az eddigi gyakorlat — havonként 8 engedély — maradt érvényben, bár ipartestületünk e kérdésnek a szabályrendelet módosítása keretében való gyökeres rendezését sürgette. Ipartestületünk kérelmére, úgy mint az előző években, a Szent Istvánnapi ünnepek, a Nemzeti Munkahét és Szilveszter napja alkalmából díjmentes zárórameghosszabbításokat engedélyezett a m. kir. belügyminiszter úr.

A *napilapok lebelgyezése* tárgyában a lapkiadók szindikátusának megkérésére felhívtuk intéztünk kartársainkhoz.

V.

A leromlott gazdasági helyzet természetesen a *munkakereslet és kínálat terén* is éreztette hatását. Az üzletek megszűnésével munkahelyek száza szűnnek meg, munkások kerülnek az utcára újabb kereset és elhelyezkedés minden reménye nélkül. A munkanélküliség leküzdésére ipartestületünk eszközei nem elegendők, minthogy ez általános világjelenség és minden szakma és társadalmi csoport leg súlyosabb problémája.

Ipartestületi munkaközvetítőnk ily körül-

Franck-pótkávé és Kathreiner-Kneipp malátakávé jó forgalmat és tisztességes hasznot biztosít!

mények közepette nem teljesítheti feladatát, annál kevésbé, minthogy az csakis a testület által megállapított munkabérek mellett helyezhet el munkást, viszont a munkások a megállapítottnál alacsonyabb bérekkel is el akarnak helyezkedni és evégből magánúton, vagy ügynökök útján keresik a munkaalkalmakat. Kartársaink nagyszámú rétege pedig csak akkor fordul munkaközvetítőnkhez, ha másutt a szükséglet munkaerőt nem kapja meg. Ennélfogva a munkavállalók egy része — a meddő várakozás folytán — elszökik a munkaközvetítőből és másfelé keresi az elhelyezkedési lehetőségeket. Munkaközvetítőnk munkásságát az alábbi statisztika mutatja:

Hó	Főpincér	Felszolgáló	Felirónó	Kávétőző	Kávétőzőnő	Mosogatónő	Takarító	Konyhalégeny	Háziszolga	Trafikos	Ruhátáros Telefonos	Ujságos	Tanonc
I.	—	37	12	12	12	66	36	17	9	4	2	1	—
II.	3	46	4	17	17	32	29	13	10	1	—	—	—
III.	5	60	5	30	15	67	21	14	11	5	3	4	—
IV.	1	115	17	48	24	46	37	21	18	2	3	5	—
V.	1	156	27	49	24	57	38	32	25	12	6	5	—
VI.	3	87	10	17	31	79	24	22	9	11	—	7	—
VII.	—	109	10	24	18	41	28	17	16	1	—	1	—
VIII.	6	100	6	10	28	65	42	31	9	1	3	—	—
IX.	5	66	14	11	15	89	33	30	19	1	1	2	—
X.	2	45	3	11	35	74	49	21	15	—	6	1	—
XI.	2	27	5	21	21	85	56	29	21	2	2	—	—
XII.	1	103	14	11	6	126	24	46	13	1	1	9	3
Összesen:	29	951	127	261	246	827	417	293	175	41	27	35	3

Mindössze 3432 személy.

A béreknek a munkásság részéről való aligérése és az elhelyezkedési lehetőségeknek fokozása készítette az ipartestület előjáróságát arra, hogy az iparban fennállott munkabéreket március 1-én és október 1-én a tényleges viszonyokkal összhangba hozza.

A munkáskérdéssel kapcsolatosan említjük meg a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 1933. évi 6991 számú rendeletét, mely a fogadóknak, vendéglőkben, kávéházakban stb. nők alkalmazásának korlátozása tárgyában kiadott 155.102/1930. K. M. számú rendelet egyes rendelkezéseit oly értelemben módosítja, hogy a vendéglőkben, kávéházakban, kávémérészekben stb. vendégek kiszolgálására és a felirónói teendők végzésére alkalmazható nők *alsó korhatárát húsz évben* állapítja meg.

Ugyancsak ide tartozik a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1933. évi 16.267/XI. számú rendelete, mely a *gyermekek és fiatalok* munkakörében *költött munkakörben való foglalkoztatásának feltételeit írja körül*, kimondva azt, hogy képesítéshez kötött iparokban gyermekeket és fiatalokat mindaddig, míg segédlevelüket meg nem szereztek, csak tanonszerződés alapján szabad foglalkoztatni.

A kereskedelmi és iparkamara felhívására véleményeket adtunk a *minimális munkabérek* szabályozását célzó, valamint a vasárnapi munkaszünet újabb, a változott viszonyoknak megfelelő rendezését célzó törvényjavaslatokról, kifejtve mindenkor iparunk sajátos szempontjait.

Ipartestületünk *új alapszabályai* jóváhagyván ezek rendelkezései folytán 1933 dec. 15-én dr Hügel Jenő iparhatósági biztos általi összehívott választó közgyűlésen megtörtént az *ipartestületi békéltető bizottság* segédtagjainak megválasztása.

Külön kell megemlékeznünk az év folyamán

intenzívebben és erőteljesebben hangoztatott borraváló kérdésről.

Időről-időre idegenforgalmi érdekek és evégből tetszetősnek látszó jelszavak alatt a sajtóban megismétlődik a borraválórendszer eltörlésének hangoztatása, amely az illető organumok sulya szerint erősebb vagy gyengébb visszhangot kelt. Ezévbén a keszefővárosi polgármestere tette magáévá ezt a kérdést és véleményt kért az érdekeltségektől azzal, hogy hatósági rendelkezéssel kívánja ezt a kérdést szabályozni. Természetesen ez a legmagasabb hatóságtól kezdeményezett akció, per longum és latum tárgyalatott a sajtóban és bizonyos közhangulatot váltott ki, mellyel megküzdni valóban nehézkés látszott. Ipartestületünk a polgármesteri felhívásra részletes, a kérdés minden mozzanatára kiterjedő memorandumban válaszolt, amelyet nyomtatásban minden tekintetbe jövő érdekeltségnek megküldött, miután azt az 1933 június 23-ra egybehívott sajtóértekezletén a sajtó meghívott képviselői előtt ismertette.

Előterjesztésünk eredményeképp a kérdés hatósági szabályozása egyelőre a napirendről levétetett.

Sajnos ipartestületünk álláspontját rendkívül gyöngíti azon kartársaink eljárása, akik attól az alapelvtől eltérve, hogy a borraváló adása a közönség szuverén joga, áraitak olyképp szabják meg, hogy azokba a borraváló összegét is betudják. Ugy ezen eljárás, mint a borraváló önkéntes levonása ellen ipartestületünk előjárósága több ízben állást foglalt és állásfoglalását a testület tagjaival szóban, mint

Legjobb „STUDIUM” védjegyű DAKÓ ÉS IRÓKRETA Gyártja: BUDAPESTI KRÉTÁGYÁR RT. IX., Közraktár u. 12. Kapható: Budapesti Kávéok Áruforgalmi Rt.-nél.

Márványból
 épületburkolat, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít
KRONEMER DÁVID márványipari üzeme.
 Budapest, X. Kőbányai út 39. (Hungária körút sarok.)
 Telefon: 37—8—69

Világítson tükörrel! Tükörlámpám használata mellett 30% árammegtakarítást nyer. Falitükrök és azok javítása galvanikus úton, 15 évi jótállással. Üvegcsiszolás, edzés, üvegfestészet, üvegezés és képeretkezés legolcsóbb és legszolidabb kivitelben.
LIGETI LÁSZLÓ üvegtechnikai műintézet.
 Bpest, VIII. József-u. 23. Telefon: 32-1-08.

Hattyu gőzmosó és fehérenemű kölcsönző vállalat
 Budapest, VII. Klauzál u. 8. Telefon: 38-5-58 és 35-8-59
 Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül berendezvel Legkíméletesebb mosási rendszer

körlevelekben, valamint a szaklap hasábjain tudatta.

A főpincéri óvadérendszer kinövései és újabb bevezetett helypénzrendszer ellen a testület ismételt állást foglalt, sajnos azonban meg kell állapítanunk azt, hogy az óvadérendszer kinövéseinek nagyrésztben maguk a főpincérek és okai, akik az óvadékok feltornázása árán igyekeznek megfelelő elhelyezkedést találni, tekintet nélkül a fennálló törvényes rendelkezésekre.

VI.

Bármennyire súlyos anyagi terhet jelent *ipartestületünk tanonciskolájának fenntartása*, ipartestületünk ereje végső megfeszítésével ragaszkodik ez immár 22 éve fennálló intézménye fenntartásához.

Sajnos az általános viszonyok nem kedveznek a tanonctartásnak és tanoncaink száma évről-évre fogy.

Irodánk az 1933. évben mindössze 11 tanoncot lajstromozott. Az év folyamán felszabadult és segédlevelet kapott 20, a tanónszerződést felbontotta 7, a nyilvántartott tanoncok száma 1933 december 31-én 27 volt.

A tanonciskola 21-ik tanévét 1933 június 19-én fejezte be, az új 22-ik 1933/34. évi tanév 1933 szeptember 7-én kezdődött 36 beírt tanulóval, kik osztoyanként a következőképp oszlottak meg:

I. osztály	7 tanuló
II. osztály	7 tanuló
III. osztály	15 tanuló
továbbképző	7 tanuló
összesen	36 tanuló

Tekintettel a tanoncok létszámának esőkécsésére és az iskola költségeinek apasztása céljából a testület elnöksége az iskola igazgatójával való megbeszélés alapján az iskola költségeit az 1932/33. évi 4.102 pengővel szemben az 1933/34. tanévre 2400 pengőre szállította le.

Az iskola vezetésével az elnökség ez évben is Marton József székesszévfárosi iskolaigazgatót bízta meg, aki nagy szeretettel és kötelességtudással felelt meg feladatának és a felsőbb hatóságok elismerését is kiérdemelte.

A kiróbbált tanári kar mellett az 1932/33. évben Reimer István és Katona István előjárósági tagok adták elő a kávésinar gyakorlati ismereteit, míg Havas Nándor dr főjegyző és Tomcsányi Lajos tisztviselő úgy a mult, mint a mostani tanévben is folytatják a multban megkezdett munkásságukat.

A tanonciskola céljaira a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter úr 400 pengőt, a székesszévfáros polgármestere 80 pengőt folyósítottak segély címen.

A törvény szerint elrendelt *leventeoktatás*, Hofmeister Nándor alezredes, leventeoktató vezetésével külön szakmai csoportban, szabályszerű keretben ment végbe.

Sajnos sok panasz merült fel a leventeoktatásban való részvételre kötelezettek mulasztásai miatt, mit állandó figyelemzettel, felhívásokkal igyekeztünk orvosolni.

VII.

A budapesti kávések ipartestülete szorosabb értelemben vett ipari feladatán felül, mindenkor igyekezett az élettel való kontaktust fenntartani és kivenni részét mindazokból a mozgalmakból, amelyek a hazafias, irodalmi, kulturális és a gazdasági élet előbbrevitelét és támogatását jelentik.

Az ipari érdekeltiségek legfelsőbb fórumán a budapesti kereskedelmi és iparkamarában a kávésiipart *Mészáros Győző* elnök, kamarai beltag képviselte, aki a kávésiipart érdeklő kérdésekben mindenkor felszólalt és az ivar szempontjait igyekezett érvényesíteni. Mint már fentebb említettük, a kamara felhívására véleménynt adtunk és az egybehívott értekezleteken résztvettünk.

Igy jelentésünket beterjesztettük: a *weekend mozaikom*, a *vasárnapi munkaszünet*, *legkisebb munkabérek megszabása*, a *bortörvény* módosítása, a *szikvizgyártás* szabályozása, a *mesterséges ételzsír* forgalombahozatala ügyében.

Küldöttségileg jártunk el február 23-án a székesszévfáros polgármesterénél, a m. kir. pénzügyminisztériumban az *iparengedélyek és italmérési engedélyek* korlátozása tárgyában.

Május 22-én fogadták a m. kir. pénzügyminiszter, a kereskedelemügyi miniszter és a földművelésügyi miniszter a vendégipar monstre küldöttségét, mely az *adóterhek* csökkentését és a *tejrrendelet* módosítását kérte.

Kalmár Béla főkapitányhelyettes hivatalbalépése alkalmából küldöttséggel üdvözlöttük, ki nagy jóakarattal fogadta testületünk küldötteit.

A magyar nők *iparpártolási mozgalma*t előjáróságunk nagy megértéssel tette magáévá.

Zsolt Bélát, az Oktogon vígjáték szerzőjét, melynek színhelye egy fővárosi kávéház, az ipartestület elnöksége levélben üdvözlölte.

Az *Est szerkesztőségének* sokszor tanúsított jóindulatú támogatásáért levélben mondottunk köszönetet.

Országos ünnepség közepette ünnepelte a magyar közelet *Herceg Ferenc* koszorús írónk hetvenedik születésnapját. Ez alkalomból a testület tiszteletteljes levélben üdvözlölte a nagy író, aki valóban meleghangú levélben fejezte ki köszönetét és a kávésiipar iránt érzett szeretetét.

December hó folyamán nagy veszteség érte a magyar újságírást, *Miklós Andor*, az *Est* lapok főszerkesztőjének váratlan elhunytával. Az országos gyászból az ipartestületünk is kivette részét, levélben fejezte ki részvétét és a december 28-án tartott előjárósági ülésen *Miklós Andor* emléktét, mint iparunk jóakaróját, jegyzőkönyvbe iktatta.

VIII.

Az ipartestület egyéb — belső tevékenységéről a következőkben számolunk be.

Az ipartestület elnöksége és tisztviselői a testület tagjainak ipari és gazdasági vonatkozású ügyekben mindenkor rendelkezésre állottak és ahol mód volt, igyekeztek mindenkor a legnagyobb készséggel a bajokat és sérelmeket orvosolni.

A *kontárügyek*, *jogosulatlan iparüzés*, *bridge és rumny szalónok* ellen az előző évben megindított akcióit ez évben is folytattuk és lefolytatott ügyek mindegyikében sikerült marasztaló ítéletet kapnunk.

Az 1932. évben elhatározott ipartársulati beolvadásra vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyatván, a m. kir. pénzügyminisztérium a társulati székhezának az ipartestületre való díjmentes átirását megengedte.

A székesszévfáros polgármesterének megbízásából dr. Hügel Jenő székesszévfárosi tanácsjegyző látta el ez évben is az iparhatósági biztos teendőit, nagy jóakarattal és az ipar érdekeinek méltánylásával.

Az 1932-VIII. tc. szerint kötelező hatósági vizsgálat 1933. évi május 30. és 31-én tartatott meg, mely alkalommal az ipartestület ügykezelése a legnagyobb rendben találtatott.

A székesszévfáros polgármestere az ipartestület *költségvetését és számadásait* 1933 június hó 6-án 248.526/933. X. szám alatt, alapszabályait pedig 248.705/1933. számú rendeletével hagyta jóvá.

Számos szűkebb és tágabb körű értekezleten kívül 9 előjárósági ülést, egy rendes közgyűlést, 3 tagértekezletet tartottunk. Két ízben — február 22-én és június 23-án pedig kedélyes társasvaecorán ápolunk a kartársi érzést.

Évről-évre iparunk fájdalmas veszteségéről is be kell számolnunk.

Február 16-án hunyt el ipartársulatunk egykori érdemes és lelkes elnöke *Harsányi Adolf*, aki nehéz idők közepette két ízben is vezetője volt ipartársulatunknak. Munkásságának emlékét kegyelettel őrizzük.

Január 23-án távozott örökre *Pethő György*, ipartestületünknek éveken át működött alelnöke, aki még visszavonulása után is szeretettel ragaszkodott iparához.

November 10-én *özv. Tihanyi Józsefné*, november 18-án *Gross Albert*, december 19-én *Dénes Lajos* kartársainkat veszítettük el, régi tagjaink közül *Faber Henrik* hunyt el. Áldás emlékükre.

Ipartestületünk céljait *Piatnik Nándor* és *Fiai 100 P.* a *Gschwindt* féle szeszgyár Rt. 50 pengővel támogatták.

Az ipartestületnek tagjaival a IX. év folyamán élő „Kávések Lapja” tartotta fenn a kapcsolatot. A lapnak az ipar aktuális kérdéseivel, multjával foglalkozó cikkeit *Mészáros Győző* elnök, *dr. Bevilapua Borsody Béla* és *dr. Mazsary Pelcz Béla* és mások írták.

Az ipartestület tagjainak száma az 1932. év végén 196 volt. Az 1933. év folyamán belépett 24 tag, üzletét megszüntette és kilépett 28 tag, létszám az év végén 192. Ezek közül ipart folytató 182, ipart nem folytató 10.

Az 1933. évben iktatottat 1502 darab ügyirat, melyből elintéztetett 1499 darab, az év végén elintézetlen maradt 3 darab.

Kiállítottat 83 munkakönyv 7 darab ideiglenes igazolvány.

Segédvizsgát négy ízben tartottunk, melynek eredményeképp 20 felszabadult tanonc kapott segédlevelet. Az iroda által nyilvántartott törzslapok száma az 1933. év végén 11.138 volt.

Részletes számadásainkat jelentésünkhöz csatolva mutatjuk be. Ezek szerint bevételeink 105.469,24 pengőt tettek ki, kiadásaink 81.081,64 pengőre rúgtak. Az 1934. évre egyenként 24.387,55 pengőt vizsunk át.

Az adóközfösség költségmegtérítés címén a testület pénztárába 8000 pengőt fizetett be.

Az 1934. évi költség előirányzatot szabályszerű tárgyalás céljából csatoljuk.

*

A Budapesti Kávések Ipartestületének 1933. évi munkásságáról szóló beszámolóunk ezzel véget ért. Az évek óta tartó válságos viszonyok

mind nehezebbé teszik az érdekképviselőtek munkáját, minduntalan újabb meg újabb kérdések kerülnek napirendre, amelyek a vezetők elé mellett új feladatokat rónak a vezetők elé. Amennyire szerény erőnktől teltelt igyekeztünk e feladatoknak megfelelni és ha nem is sikerült mindent kívánságunk szerint elintézni nem rajtunk, de a kívül álló tényezőkön múlott.

Ezek után kérjük a közgyűlést, hogy jelentésünket és számadásainkat tudomásul véve a felelős tisztikarnak a fölmentést megadni szíveskedjék.

Egyben kérjük, hogy az egyvidejüleg előterjesztett költségvetést megbírálva, a beállított tételek bevételezésére, a kiadások folyósítására a felhatalmazást adja meg.

Az ipartestület alapszabályainak 16. és 25. §-a értelmében 5 előjárósági tag és 3 számvizsgáló megválasztása a végkéssé, erre nézve a közgyűlés napirendje folyamán teszünk javaslatot.

Amikor a közgyűlés bizalmáért a tisztikar és az előjáróság nevében köszönetet mondunk, kérjük, hogy az ipartestület vezetésének munkáját a jövőben is hathatósan támogatni szíveskedjék.

Budapest, 1934 február 15.

A Budapesti Kávések Ipartestületének Elnöksége és Előjárósága.

Nagyszabású építkezésekre készül a magánvállalkozás a Balaton körül

A balatoni fürdőkkultúra megteremtésének fontossága mindinkább a köztudatba kerül és igen öröndetes, hogy most már nemcsak a közületek, hanem a magánosok is erősebben érdeklődnek az ezzel kapcsolatos intézmények létesítése iránt. Elsősorban Balatonfüred csatornázásának kiépítésére kerül a sor.

Függetlenül ezektől a munkálatoktól, amelyek a jövődő munka szempontjából is nagyjelentőségűek és a hatásukat későbbi években fogják erősebben érezettni, nagyszabású tervek vannak most tárgyalás alatt, amelyek már a legközelebbi jövőben is az idegenforgalom emelkedésében kifejezésre fognak jutni. Ezeknél az elgondolásoknál, minden esetben a magántőke vállalt szerepét és az arra mutat, hogy a Balatonot rentabilisnak itélik meg és a jövődő haszon reményében jelentős befektetésekre is hajlandók.

A tervek, amelyek már konkrétumok és a megvalósulás stádiumában vannak, a következő elgondolásokot valósítják meg.

Balatonalmádiban, amely az utóbbi évek folyamán erősen fejlődött, a postatakarékpénztár nyugdíjalapja épít hatalmas, modern berendezésű szállodát. Erre a célra már meg is találták a megfelelő fedezetet. A számításokat megkezdtek és az épületet még ebben az évben megkezdik, sőt tető alá is hozzák.

Csopakon, az egyik szerzetesrend épít nagy gyóvsvszállodát és a fedezetet erre hollandi tőkéből teremtik elő. A tárgyalások eddig eredményesek voltak és semmi kétség már abban, hogy kifejezetten erre a célra újabb hollandi tőke áramlik az országba.

Balatonfüreden még ebben az évben a modernizálási munkálatok megindításaként a Stefánia szállodára egy emeletet húznak és az egész épületet átalakítják és modern szállodai technika eszközeivel látják el. Ez a munka már abba a nagy modernizálási folyamatba kapcsolódik, amelynek egyik első fázisa Balatonfüred csatorna és vízművek elkészítése.

Balatonföldváron szintén nagy szállodaépítkezés van tervebéve. Bottlik báró vezetésével egy vállalkozói csoport foglalkozik ezzel az ügygel és megfelelő előterjesztéseket is tett már a Nemzeti Banknak, mert külföldi tőkésnek zárólt követeléséből kívánnak erre a célra 5 millió pengőt felhasználni. A tárgyalások előrehaladott stádiumban vannak s a Nemzeti Bank hajlandó a tranzakció lebonyolítását lehetővé tenni s most a feltételek fixirozásáról folynak a megbeszélések. Az új balatonföldvári szálloda, amely világviszonylatokban is kiemelkedő lesz, elsősorban a vadászsport, továbbá a téli sportok híveinek kíván rendelkezésére állni és nemcsak a nyári szezonban, hanem egész éven át üzemben fog állani.

Hasonlóképpen külföldi transzferpénzek felhasználásával kíván egy érdekeltség *Siófokon* szállodát építeni és ugyanilyen célja van egy másik vállalkozói csoportnak, amely *Füredet* szemelte ki. Ugy értesülünk, hogy a síofoki csoportnak tervei már realizálódnak, míg a füredi építétek elgondolása egyelőre csak az előkészítés stádiumában van.

Igy tehát a Balaton körül nagyszabású tervei vannak a magánvállalkozásnak és remélhető, hogy ezzel kapcsolatban egyéb területeken is meg fogja találni a számítást és érvényesülési területét. (Magy. Közgazdaság)

A Budapesti Kávésok Iparfésületének 1933. évi zárókimutatása.

Bevételek:	Pengő	fill.	Kiadások:	Pengő	fill.
Kézpénzáthozat az 1932. évről	29 473	92	Személyzeti fizetések	13 440	—
Befolyt tagsági díjak és hátralékok	14 421	10	Szakiskola és leveleoktatás	4 460	77
Leventejárulékok	2 200	—	Munkaközvetítő:		
Beiratási díjak	1 876	—	A) személyzeti fizetések	5 234	—
Munkakönyvek kiállítási díjai	66	50	B) Telefon, fűtés, világítás	846.80	—
Tanoncszerződések díjai	33	—	C) Irodai kiadások	21.60	—
Segédlevelek díjai	100	—	D) Beruházás és karbantartás	39.18	6 141 58
Nyomatványok	1 865	16	Szaklap költsége	1 920	—
Szaklap hozzájárulása	960	—	Irodai kiadások	1 127	99
Adományok:			Postadíjak	517	76
A) Magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter szakiskola részére	400	—	Tagdíjak és előfizetési díjak	1 247	06
B) Bpest szfv. segélye szakiskola részére	80	—	Segélyek és adományok	1 270.12	—
C) Piatnik Nándor és Fiai Rt.	200	—	Allandó segélyek és adományok	4 035	12
Előlegek visszatérítése	680	—	Betegsegélyzői járulékok	1 015	04
Vegyes bevételek	2 710	—	Telefon	1 096	96
Székház bruttó jövedelme	300	41	Fűtés és világítás	7 5	93
Adóközösség költségmegtérítése	30 781	10	Rendelkezési kiadások	4 120	08
1931. évi adóközösség átutalása	8 000	—	Tiszteletdíjak és remunerációk	1 900	—
Bank-kamat	9 230	76	Iparhatósági biztos tiszteletdíja	300	—
Fűtés és világítás számlán	1 380	80	Ügyvédi tiszteletdíj	3 300	—
Kávésipari Évkönyv számlán	40	60	Beruházás és karbantartás	85	30
Folyószámlán	243	—	Nyomatványok	544	—
Átmeneti tételek	100	—	Vegyes kiadások	3 577	04
	970	89	Előlegek	700	—
			Könyveszerzés	216	70
			Székház bruttó kiadásai	27 335	27
			Munkakönyvek beszerzése	50	—
			Kávésipari Évkönyv számlán	300	—
			Kávésipar története számlán	40	—
			Folyószámlán	660	—
			Átmeneti tételek	964	09
			Kézpénzegegyenleg	24 387	55
	105.469	24		105.469	24

Budapest, 1934 február 15.

Mészáros Győző s. k.,
elnök.Dr. Havas Nándor s. k.,
főjegyző.Bauer György s. k.,
főpénztáros.Donath Andor s. k.,
könyvelő.Fenti zárókimutatást a könyvekkel és okmányokkal összehasonlítottuk és reárendbenlővőnek találtuk.
Freiwirth Jenő s. k.,
számvizsgáló.Propper Márton s. k.,
számvizsgáló.Singer Kálmán s. k.,
számvizsgáló.

A Budapesti Kávésok Iparfésületének 1934. évi költségelőirányzata.

Bevételek:	Pengő	fill.	Kiadások:	Pengő	fill.
Kézpénzáthozat az 1933. évről	24 387	55	Személyzeti fizetések	12 000	—
Tagsági díjak és hátralékok	14 000	—	Szakiskola és leveleoktatás	3 500	—
Leventejárulékok	2 200	—	Munkaközvetítő:		
Beiratási díjak	1 000	—	A) Személyzeti fizetések	5 500	—
Munkakönyvek kiállítási díjai	100	—	B) Telefon, fűtés, világítás	900	—
Tanoncszerződések díjai	50	—	C) Irodai kiadások	100	—
Segédlevelek díjai	100	—	D) Beruházás és karbantartás	50	6 550
Nyomatványok	1 800	—	Szaklap költsége	1 920	—
Szaklap hozzájárulása	960	—	Irodai kiadások	1 100	—
Adományok	700	—	Postadíjak	500	—
Előlegek visszatérítése	2 700	—	Tagdíjak és előfizetési díjak	1 200	—
Vegyes bevételek	300	—	Segélyek és adományok	5 000	—
Székház bruttó jövedelme	30 000	—	Betegsegélyzői járulékok	1 000	—
Adóközösség költségmegtérítése	6 000	—	Telefon	1 800	—
1932. évi Adóközösség átutalása	10 000	—	Fűtés és világítás	800	—
Kávésipar története számlán	2 500	—	Rendelkezési kiadások	5 000	—
Bank-kamat	1 200	—	Tiszteletdíjak és remunerációk	2 000	—
			Iparhatósági biztos tiszteletdíja	500	—
			Beruházás és karbantartás	200	—
			Nyomatványok	800	—
			Vegyes kiadások	3 500	—
			Előlegek	1 000	—
			Könyveszerzés	200	—
			Székház bruttó kiadásai	22 050	—
			Munkakönyvek beszerzése	50	—
			Kávésipar története számlán	5 000	—
			Várható felesleg	23 127	55
	97 997	55		97 99	55

Budapest, 1934 február 15.

Mészáros Győző s. k.,
elnök.Dr. Havas Nándor s. k.,
főjegyző.Donath Andor s. k.,
könyvelő.

A Székház 1933. évi zárókimutatása.

Bevételek:	Pengő	fill.	Kiadások:	Pengő	fill.
Házbérek	30 279	—	Ház- és szükségadó	14 873	67
Liftjegyek	99	—	Illetkegyenérték	1 896	59
Mosókonyhavi világítási díjak	28	20	Házfenntartás	1 027	56
Beruházás és karbantartás számlán	90	—	Beruházás és karbantartás	I. 3 264.66	—
Vegyes bevételek	284	90		II. 4 210.60	7 475 26
			Vizdíj	962	67
			Villany	474	—
			Lift	326	52
			Tagdíj	52	—
			Vegyes kiadások	241	—
	30 781	10		27 335	27

Budapest, 1934 február 15.

Mészáros Győző s. k.,
elnök.Gál Arnold s. k.,
alelnök-házgondnok.Dr. Havas Nándor s. k.,
főjegyző.Donath Andor s. k.,
könyvelő.

A Székház 1934. évi költségelőirányzata.

Bevételek:	Pengő	fill.	Kiadások:	Pengő	fill.
Házbérek	30 000	—	Ház- és szükségadó	14 000	—
			Illetkegyenérték	1 900	—
			Házfenntartás	1 000	—
			Beruházás és karbantartás	3 000	—
			Vizdíj	1 000	—
			Villany	500	—
			Lift	400	—
			Tagdíj	50	—
			Vegyes kiadások	200	—
			Egyenleg	7 50	—
	30 000	—		30 000	—

Budapest, 1934 február 15.

Mészáros Győző s. k.,
elnök.Dr. Havas Nándor s. k.,
főjegyző.Donath Andor s. k.,
könyvelő.

A Budapesti Kávésok Iparfésületé mérleg számlája 1933. év december 31-én.

I. VAGYON:	Pengő	fill.	II. TEHER:	Pengő	fill.
1. Kézpénzkészlet	24 387	55	1. Hitelezők	615	—
2. Székház értéke	106 822	80	2. Átmeneti számlán	6	80
3. Adósságok:			3. Tiszta vagyon	150 350	77
a) Tagdíjhátralékok leírás után	5 328.70	—			
b) Egyéb adósságok	5 095	—			
4. Berendezés értéke	10 739.34	—			
10% avulás	1 073.93	—			
5. Nyomatványkészlet leltár szerint	1 700	11			
	151 002	57		151 002	57

Budapest, 1934 február 15.

Mészáros Győző s. k.,
elnök.Dr. Havas Nándor s. k.,
főjegyző.Donath Andor s. k.,
könyvelő.

Mészáros Győző elnök leányának esküvője

Lapunk múlt számában jeleztük, hogy Mészáros Győző elnök Éva leányának Róna Györggyel való egyházi esküvője f. hó 11-én fog a Dohány ucai templomban végbemenni. Ezúttal a már megtörtént eseményről számolunk be. A valóban fényes külsőségek közepette végbement szertartás dokumentálása volt annak az általános szeretetnek és nagyrabecsülésnek, mely ipartestületünk népszerű elnökét és családját — a főváros társadalmá minden részéről körülveszi. Már jóval az esküvő ideje előtt a tágas Dohány ucai templom zsufolóság megtelt a barátok és tisztelők seregével. A teljesen kivilágított és virágokkal díszes templomban alig volt talpalatnyi hely. Ott láttuk: Sándor Pál, Déry Géza országgyűlési képviselőket, magasarangú katonatiszteteket, Székely Vladimir ny. főkapitány helyettesét, Krammer-Kászonyi Károly m. kir. udvari tanácsos, Kramer Miksa, a Chevra Kadisa elnökét, Bánó Dezső m. kir. kormányfőtanácsost, dr. Endrei Sándor főtitkár, br. Jeszenák és Hofmeister Nándor alezredeseket, a Mészáros család tagjait, dr. Csizmadia Imre ügyvédet, dr. Simonyi Imre főorvost, Gál Arnold, Szabó Samu, dr. Strausz Vilmos ipartestületi alelnököket, Bauer György ipt. főpénztárost, Weingruber Ignác, Gerő Aron, Bandl József, Klauber József, Reiner István, Katona István, Singer Kálmán előljárósági tagokat, Zoltán Béla, a Newyork rt. igazgatóját, Losonczy Gusztávot, a Bp. Kávésók Áruforg. rt. elnökét, Fischer Jenőt, a Központi Tejesarnok igazgatóját, Kunstädter B-t, Weingruber Lászlót, az ipartestület tisztviselőit, a tanonciskola tanári karát, Marton József igazgató vezetésével és még igen sok barátot és tisztelőt. Az esküvői menet díszesen feldíszített autókban érkezett ponban félegy órákor, ahol az orgona hangjainál vonultak fel az emelvényre. A menet előtt Mészáros Győző elnök és kis unokája: Veruka haladt kis vőfélybotos gavallérjával. A virégo szép menyasszony vőlegénye után 6 egyforma rózsaszín ruhába öltözött bájos fiatal leány haladt vőfélyeik karján. Az emelvényre felérve, kezdetét vette a szertartás, melyet dr. Hevesi Simon főrabbi végzett Lineczky Bernát főkántor és a teljes kar közreműködése mellett. Dr. Hevesi Simon ünnepi beszédében az ifjú pár elé tárta szülőik példáját, akik a közelet, a családi élet és a társadalom körében mintául szolgálhatnak. A beszéd végén szeretettel köszöntötte az új házasságokat és boldogságot, áldást mondott rájuk. A szertartás végétélve kifelé indult a menet és jó ideig tartott, míg a gratulálók seregétől körülvett nászmenet a kijárathoz jutott. Az ünnepség második része Mészáros elnök lakásán foly le, ahová az esküvő után százával érkeztek a szerencsekívánók, olyannyira, hogy a bejárat előtt valóságos torlás állott be és a befelé tartóknak várni kellett, míg valaki eltávolozott. A késő délutáni órákig tartott az üdvözlők felvonulása. A fiatal pár még a nap folyamán nászutra utazott. A szép családi ünnepség a megjelenteknek még sokáig emlékezetében fog megmaradni.

HIVATALOS RÉSZ

ÉRTESETÉS.

Tisztelt Kartársak!

A székesfőváros polgármestere az alábbi rendelettel közölte ipartestületünkkel: „202.710/1933—X. szám.

Intézkedés a kávéházakban, éttermekben és egyéb nyilvános helyiségekben a vendégek részéről kért sodabcarbona felszolgálási módja tárgyában.

Rendelet:

A hozzám beérkezett panaszból, valamint a tisztí főorvos úrnak erre adott véleményéből szükségesnek látom, hogy az 1876. évi XIV. tc. 157. §-a alapján az éttermekben, kávéházakban, valamint a főváros területén levő más nyilvános helyiségekben az emberek részére felszolgált, hivatalosan Natrium hydrocarbonatum, általános azonban sodabcarbona néven ismert háziszer kiszolgáltatásának módját szabályozzam, illetőleg a mai helytelen gyakorlatot megváltoztassam.

A mostani panaszolt gyakorlat az, hogy a felsorolt nyilvános helyiségekben a sodabcarbonát egy nagyobb edényben szolgálják fel, melyből a vendég kanállal veszi közvetlenül a szájába a szükséges mennyiséget. Ha egy kanállal nem elég, rendszerint a vendég ugyanazzal a kanállal meríti újból az edényből és utána a kanalat az edénybe visszahelyezi. Minthogy ez a gyakorlat nemcsak a jóízű

szempontjából kifogásolható, hanem az általános emberi egészségre is káros és veszedelem lehet, elrendelem, hogy a jövőben a sodabcarbonát csak egy-egy személy használatára alkalmas mennyiségben, külön csomagolva szabad kiszolgálni.

Felhívom ennek folytán a Budapest területén működő éttermek, kávéházak és egyéb nyilvános vendéglátó üzemek tulajdonosait, illetve vezetőit, hogy jövőben e rendeletben körülírt módon járjanak el, mert ellenkező esetben az 1876. XIV. tc. 7. §-a alapján a legszigorúbban fogok velük szemben eljárni.

Egyidejűen felhívom a kerületi előljáróságokat vezető tanácsnok urakat, hogy e rendelet végrehajtása és annak ellenőrzése iránt saját hatáskörükben intézkedjenek és a mulasztókkal szemben a szabályszerű megtorló eljárást minden esetben indítsák meg.

Erről a polgármesteri X. és XV. ügyosztályt, a tisztí főorvos urat, az I—X. ker. előljáróságokat vezető tanácsnok urakat, a Budapesti Vendéglősök és Szállodások (IX, Lónyay u. 22.) a Budapesti Kávésók (VIII, József körút 38.) ipartestületeinek elnökségét felzetem, továbbá a m. kir. államrendőrség Főkapitány-ságát pedig átirathat értesítem.

Budapest, 1934. január 10.

Liber s. k.

h. polgármester.

Amidőn erre a rendeletre a Kartársak figyelmét felhívjuk, nyomatókosan figyelmzettük, hogy azt tekintettel az annak megszegésével járó súlyos következményekre, szigorúan tartásuk be.

Budapest, 1934. január 30.

Kartársi üdvözléssel:

Dr. Havas s. k.,
főjegyző.

Mészáros s. k.,
elnök.

Egyben közöljük, hogy ipartestületünk elnöksége intézkedett, hogy a Budapesti Kávésók Áruforgalmi Rt.-a a csomagolt sodabcarbonát beszeresse és raktáron tartsa, ennél fogva az ott beszerezhető.

Budapest székesfőváros polgármestere.

98.851—1933-VI. ü. o.

Tárgy: A Budapesti kávéházi alkalmazottak adóalapjának megállapítása az 1934. évre.

HATÁROZAT:

A budapesti kávéházi alkalmazottak kereseti adóalapján, figyelemmel a jelenlegi gazdasági viszonyokra, az 1934. évre a további intézkedésig, de legkésőbb 1934. évi december 31-ig a következőképpen állapítom meg:

Főpincér kereseti adóalapja hetenként: az I. o. üzemben 60 (Hatvan pengő), a II. o. üzemben 45 (Negyvenöt) pengő, felszolgáló és fizetőpincér kereseti adóalapja hetenként: az I. o. üzemben 34 (harmincnyolc) pengő, a II. o. üzemben 28 (huszonnyolc) pengő;

kávéfőző és felirónó kereseti adóalapja hetenként: az I. o. üzemben 28 (huszonnyolc) pengő, a II. o. üzemben 24 (huszonnyolc) pengő;

kávéfőző kereseti adóalapja hetenként: az I. o. üzemben 24 (huszonnyolc) pengő, a II. o. üzemben 21 (huszonnyolc) pengő;

a segédszemélyzet (férfi, vagy nő) az I. o. üzemben és kenyeres kereseti adóalapja hetenként 21 (huszonnyolc) pengő.

Az osztályozást illetőleg I. osztályba tartoznak:

Abbázia, Alsómargitsziget, Astoria, Barlász, Baross, Bellevue, Belvárosi, Bodó, Bristol, Britannia, Capri, Carlton, Dunakorzó, Fdison, Elysées, Emke, Felsőmargitsziget, Flóris Margitszigeti cukrászda, Flóris, Fővárosi pavillon, Gerbeaud, Gresham-Venezia, Hungária, Keleti, Kovács, Központi (Central), Központi szálloda, Lukács rt., Miami, Mignon, Newyork, Negresco, Országház, Ostende, Palace, Parisset, Pátria, Pannónia, Park, Royal, Rio, Simpon, Spolarich, Park, Szabadság, Unio, Vadászkiút; Városi színház; Várkert kioszk, Vigadó, Vigaszínház, „Etoile” kávéházak és a kávéházi jellegű tejszók.

A II. osztályba tartoznak a fel nem sorolt üzletek.

A különleges fényűzési kávéházi vállalatoknál alkalmazott személyzet kereseti adóalapját ezen rendelkezés nem érinti, mert azok személyzete tovább is az IA osztályú vendéglői alkalmazottak részére a 96.414—1933-VI. számú határozattal megállapított kereseti adóalap után adóznak.

Ha **TÜKÖR** kell, **WAGNER**-t keresse fel Budapest, VII. Székvetség ucca 6. sz. Telefon: 45-3-40. Üvegciszoló- és tükörborítótételek.

Erről a polgármesteri VI (pénzügyi) ügyosztályt, a központi adószámviteli hivatalt, az I—X. ker. előljáróságokat, a ker. adószámviteli (forgalmi és kereseti adó) osztályokat és a budapesti kávéipartestületet (VIII, József körút 38.) és a főpincérek országos egyesületét (VII., Hársfa u. 31.) értesítem, a két utóbbit azzal, hogy ezen megállapítás ellen 15 nap alatt a m. kir. pénzügyigazgató-ságnál felelőzést lehet.

Budapest, 1934. január 12-én.

A polgármester megbízásából:

L a m o t t e s. k., tanácsnok.

ÉRTESETÉS.

Tisztelt kartársak!

A székesfővárosi államrendőrség főkapitányának rendelete folytán közöljük, hogy:

„A zenezáróra-meghosszabbítási úrlapok kizárólag csak abban a hónapban használhatók fel, amely hónapra azokat a főkapitány úr engedélyezte. Azok az úrlapok, amelyek az engedélyezés hónapjában nem használtak fel, érvényüket veszítik. Ez alkalmossal elrendelte azt is, hogy úrlapokat az engedélyes mindig tintával tartozik kitölteni és az előidőben — tehát egy órákor — átadni.

A ceruzával kitöltött úrlapokat a rendőr el nem fogadhatja.”

Amikor a zenétartó kartársakkal a főkapitány úrnak ezt a rendelkezését közöljük, saját érdekükben felhívjuk, hogy ahhoz pontosan alkalmazkodjanak.

Budapest, 1934. január 29.

Kartársi üdvözléssel:

Dr. Havas,
főjegyző.

Mészáros
elnök.

Megjegyzés. Ipartestületünk kérélmére a főkapitány úr megengedte, hogy a kiadott zárórámeghosszabbítási úrlapok két hónap alatt használhatassanak fel.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZEK MEG?

Február 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vigalmadója.

Február 22-én délután 5 órákor évi rendes közgyűlés az ipartestület tanácstermében. Utána társasvacsera a Hungária szálló különterében.

Február 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

Február 28-ig kell beadni az 1934. évre szóló kereseti, jövedelem- és vagyonadó vallomásokat.

Március 5-ig megfizetendő az I. negyedévi üzletbér második részlete.

Március 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Március 10-ig az adóközösség tagjai tartoznak megfizetni március havi forgalmi és fényűzési adóátalányukat.

Március 15-ig fizetik a fényűzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Benyújtandók a járdafoglalási engedélyek iránti kérvények.

Évi rendes közgyűlés, társasvacsera és előadás. Az idevonatkozó törvény és az alapszabályok rendelkezéseinek megfelelően az ipartestület elnöksége és előljárósága az évi rendes közgyűlést f. é. február 22-ére (csütörtök) délután 5 órára a testület tanácstermébe hívta egybe. Minthogy az évi közgyűlés az ipartestület munkásságának a nyilvánosság előtt való reprezentatív bemutatása, amelyen szokás szerint az aktuális ipari kérdések is szóvá tételnek, kívánatos, hogy azon kartársaink minél többen vegyenek részt. A közgyűlést a Hungária szálló zöld termében társasvacsera követi, melyen kartársainkat és iparunk barátait szívesen látjuk.

A társasvacsera után ugyanott **Pillitz Dezső** a világítástechnika állomás főmérnöke a modern világítástechnika körébe vagy vitetett képekkel illusztrált előadást tart, amelyre kartársaink figyelmét már most felhívjuk.

Adóközösségi értesítés. Ismételtelen közöljük, hogy az 1934. évi adóközösségi átalány megállapítására vonatkozó tárgyalások még nem értek véget és az új kivetés még nem törtéhet meg s így az adóközösségi tagok még február hóra is a múlt évben kivetett átalányt tartoznak megfizetni. Azok pedig, akik a múlt évben nem voltak adóközösségi tagok, oly összeget tartoznak fizetni, amennyit a

Ifj. Grünwald Mór Ferenc József rakpart 8. Telefon: 84-3-39. — Üveg és porbélián.

múlt év decemberében forgalmi és fényüzési adó címén lefizették. Megjegyezzük, hogy a befizetés elmulasztására vonatkozó retorziók teljes mértékben érvényben vannak és így a késedelmes fizetéseket az adóközhöz felfizetés után kizárhatják.

Az 1934. évi január 25-iki előjárásági ülés jegyzőkönyvének kiegészítése. Az előjárásági ülés jegyzőkönyvéből Tarján Vilmos felszólalásánál kimaradt az iparértület elnökének azon Tarján Vilmoshoz intézett felhívása, hogy egy „távolvolókkal szemben sértő kijelentést ne tegyen, mert az védekezni nem tud.” Ugyazintén Lissauer Gyula kijelentése helyesen a következőképp szól: Elnök kijelentését tudomásul véve, amennyiben Balázs úr állításait nem tudja igazolni, eljárását elítéli.

OTI Tájékoztató. Most jelent meg az OTI Tájékoztató a m. kir. belügyminiszter úr ajánlásával, mely az Országos Társadalombiztosító Intézettel kapcsolatos összes kötelezettségeket, szolgáltatásokat és eljárásokat ismerteti. Ez a 200 oldalas szakkönyv, mely 1 pengős áron kerül forgalomba, nélkülözhetetlen mind a munkaadóknak, mind a munkavállalóknak, mert mindenki számára könnyen érthető, egyszerű fogalmazásban tartalmazza mindazt, amit az OTI-val szemben tudni kell. Így felvilágosítást kap a munkás, hogy befizetett járulékaikat mit kap az OTI-től: betegség, öregség, rokkantság, baleset, özvegyesség, árvaság, vagy kórházi ápolás, szülés, stb. esetén, mennyi a táppénz, az öregségi és baleseti járadék, mi az önkéntes és családtagtagság, stb. mi a munkaadó kötelezettsége a be- és kijelentés, a járulékfizetés, az alkalmazott megbetegedése, balesete, stb. esetén az OTI-val szemben. Részletfizetési kedvezmény, járulék- és kamatjövárások, törleszték módja. A könyv közérdekű tartalma, valamint annak olcsó voltára való tekintettel, ajánlatos, hogy ezen új hézagpótló szakkönyvet a munkaadók ne csak saját részükre, hanem alkalmazásukban álló munkavállalóik számára is beszerezzék. A könyv ára 1 P és lapunk útján is beszerezhető.

Az német pincér-uniformis. A német nemzeti szocialista kormány a pincérek öltözetét is megreformálja, vagy mint a németek mondják: „gleichschaltolja.” A frakkot, a spencert és fehérkabátot — mert ez nem árja viselet! — eltörölte. Ezek helyett a pincérek üzletben közönséges feketekabátot tarka galériával viselnek s azon aranystráfok vannak. Továbbá az egységesített nemzeti szocialista pincérdekképviselőt felterjesztéssel élt, hogy a nőknek mint pincérlányoknak való alkalmaztatását a kormány szüntesse meg. Ilyen értelemben a kormány már intézkedett és eltiltotta, hogy újabb nőszemélyeket alkalmazzanak a vendégszolgálatban, a meglovót pedig fokozatosan „le kell építeni.” Hogy a leépítést gyorsítsák, azokban az üzletekben, ahol még női pincérek működnek, csak este 10 óráig szabad zenéltetni.

Repülőgépjárat Budapest és Balaton között. A Magyar Légiforgalmi Rt. erősebben bekapcsolódik a balatoni életbe. Elhatározott terv már, hogy a vállalat repülőgépjáratokat fog üzemben tartani Budapest és a Balaton között, mégpedig Budapest-Siófok, Budapest-Balatonfűrdő és Budapest-Földvár viszonylatokban. A Légiforgalmi Rt. erre a célra Junkersgépeket állít forgalomba. A balatoni közlekedés és idegenforgalom különben is erősen érdekli a különböző közlekedési vállalatokat. Különösen a Balaton körüli út jelentős ebből a célból és éppen erre való tekintettel egy autóbustársaság kapott most engedélyt, hogy Siófok-Fűrdő viszonylatban Hévíz érintésével körjáratokat tartson fenn. A járatok az egész szezonban üzemben tartandók és menetrend szerint közlekednek.

Az árrömlést Németországban szigorúan büntetik; elrettentő példaképpen internálják az illetőket. Vajjon itt nem lehetne szigorú példát statuálni, hogy védelmet nyújtsanak az immár teljesen pusztuló ipar és tisztaság kereskedelmének, hiszen itt már valóságos anarchia van. Ime a példa: „Bonbont kap, aki harisnyát vesz!” Egy belvárosi divatárúzet kirakatába kitett egy bonbontdobozt azzal a felirattal, hogy ilyen doboz bonbont kap ráadásul, aki 3 pár harisnyát vásárol.

Ismét két kávéháza van Aradnak. A Brassói Lapok írja: Igazán örvendetesnek mondható esemény történt Aradon: hosszú szünetelés után ismét megnyílt Aradon a második számú kávéház: a Városi. Arad gazdasági életére szomorúan jellemző, de még helyesebb, ha azt mondjuk: a közönség szeszélyességének karakterisztikus tünete, hogy Aradon, ezidő szerint, — már hosszú ideje, — egyetlen egy

kávéház van üzemben. Részben tényleg a válság okozta, hogy a valamikor felkapott, nagyszerű menettelű Városi megbukott, másrészt azonban érthetően ez akkor, amikor Arad ezideig egyetlen kávéházában, a Dáciában például szombat esténként nem lehetett helyet kapni: sokszor megtörtént, hogy nagy társaságok kivülrekedtek. Emellett a Dácia nappal is állandóan a tulsufoltság képét mutatja. Így, bizonyos mértékben a közönség szeszélyességének rovására írható az a különös tünet, hogy Aradnak, a valamikor kávéházak tömegében bővelkedő „kávéház-városnak” egyetlen egy kávéháza volt mostanáig. Most megnyílt ismét a Városi. A személyzet konzervacionális alapon vette kezébe a loált. A Városi hosszútávú kereszttől állástalan, kereset nélkül maradt pincérei és alkalmazottai, akik a kávéház bukásakor is sokat vesztek, utolsó kísérletképpen megkísérlik feltámasztani a valamikor leglátogatottabb aradi kávéházat. Sokan kíváncsják nekik, hogy kísérletük teljes sikerrel járjon...

Régi fürdőélet és idegenforgalom. A magyar balneológiai tudomány egyik régi bűvára, dr. Tausz Béla főorvos legutóbb a Lippóvárosi Polgári Kaszinóban tartott előadást ezzel a címmel: „Fürdőélet és idegenforgalom Aquincumban, a római császárság alatt.” Ismertette a világ egyik legrégebbi idegenforgalmi okmányát, a Peutingertablulák sorozatát s rajtuk nyomon követte a rómaiak útját a mai Óbudáig és érdekesen magyarázza el, hogy milyen nagy idegenforgalom volt akkor a 80 ezer lakosú Aquincumban. Sorra vette az ősi fürdőket, amelyek közül egyiknek helyét az előadó fedezte föl Óbudán és még sok, részben ismeretlen adatot tárt föl a főváros régi fürdőiről és idegenforgalmáról.

Három főváros közös propagandája. Közöltünk már tudósítást arról a célszerű tervről, amely három főváros politikamentes, közös idegenforgalmi propagandáját öhajítja modern szközőkkel megvalósítani. Főképp amerikai és angol utazási irodák és egyes utasok révén szerzett tapasztalások arra mutattak, hogy ezen a téren jól kidolgozott akciók komoly sikerrel bíznak. A budapesti szállóipar vezetője, Mareneich Ottó, aki a világ legnagyobb szállószervezetének (IHV), végrehajtóbizottságában is irányító szerepet visz, gondos tervet dolgozott ki Bécs, Budapest és Prága együttes propagandájára néve. Elsősorban olyan füzetéről van szó, amely az újabban különösen agilis newyorki és más cseh képviselőket irodáiban Prágával együtt Budapestre is fölhívja a figyelmet, nemcsak Bécsre. A kitünően bevált IBUSZ-ötlet, „Jöj-jön 3 napra Budapestre”, — amelyet már világszerte követnek — szolgált alapul. Bécsben értekezlet volt ebben az ügyben, ahol többi közt Mareneich és az IBUSZ bécsi képviselője, Homonnay Károly is megjelentek, s részletezték a technikai megoldás lehetőségeit. Amennyiben az illetékes körök hozzájárulnak, amire megvan a reménység, hétnapos jegyfüzetet adnak ki. Bécsre három, Budapestre és Prágára két-két nap jutna, de egy-egy nappal minden akadály nélkül meg lehetne hosszabbítani a tartózkodást. Az IBUSZ az osztrák ÖVB és a cseh CEDOK képviselői megbeszéltek, hogy az 1934-es utazási szezon kezdete előtt kiadnák és több ezer utazási irodának szétküldenek az új jegyfüzeteket.

Újszerű kávéfőző masinát talált fel egy pécsi egyetemi tanár. Pécsről jelentik: Mansfeld Géza dr., a pécsi egyetem nyilvános rendes tanára ügylátszik nemcsak tudós, hanem — ami a tudósoknál ritkaságszámba megy — kiváló gyakorlati érzékkel is bír. A professzor nagyon szereti a feketekávé és mint igazi ivene, maga is szokta elkészíteni. Rájött arra, hogy az eddigi kávéfőzőgépek a már kivont kávé is melegezik, ami aztán a kávé aromájának a rovására megy. Mansfeld professzor erre egy egészen újfajta gépet konstruált, amely lehetővé teszi a kávé teljes kivonását és tökéletesen megóvjaa annak aromáját. A készülék a víztartályt a kávé tartállyal szabályozható vezetékkel köti össze, amelyből a víz állandóan forró állapotban, cseppenként fut a kávéra. A forrásban levő víz így folyton érintkezik a kávéval, amely zamatosabbá, illatosabbá és így igazán élvezhetővé válik. Mansfeld professzor érdekes találmányát a szabadalmi hivatalnál is bejelentette.

Olcsóbb a kérvényezés. A városokban ezideig városi bélyeget is kellett ragasztani a beadványokra. A belügyminiszter azonban beszűntette a beadványokra, jegyzőkönyvekre és azok mellékleteire kivetett községi ille-

téket, még pedig úgy, hogy az január elsejétől már nem szedhető. Sipőcz Jenő dr. polgármester rendeletét intézett a városi hivatalokhoz, amelyeknek figyelmét felhívja a belügyminiszter rendelkezésére. E szerint a magánfelek által a fővárosi hivatalokhoz beadott kérvények szóbeli kérelemre felvett jegyzőkönyveket és azok mellékleteit nem esnek városi bélyegilleték alá. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a jövőben olcsóbb lesz a kérvényezés. Egy beadvány melléklet nélkül is két pengővel kerül kevesebbe, mint eddig, mert csak kétpengős állami okmánybélyeget kell ráragasztani, kétpengős városi bélyeget azonban nem.

Az önálló iparos vagy kereskedő, aki saját mag is üzlettel bír, egyidejűleg más iparosnak vagy kereskedőnek nem lehet az üzletvezetője, mert ezt úgy tekintik, mint aki iparát nem gyakorolja és ilyen esetben az ipar önálló fizetésére kiadott iparigazolvány hatályának megszüntetése tárgyában — az 1932. évi XII. c. 72. §-a alapján — határozatot kell hozni. (Lásd a 178563—1933. K. M. sz. rendelet.)

Nice szardinia 4 halas dobozonként P —.66
(3% forg. adó befnoglaltatik.)

Cine szardinia 6 halas dobozonként P —.59
(3% forg. adó befnoglaltatik.)

Budapesti Kávésok Árúforgalmi Rt.-nél,
Budapest, VIII., József körút 38. Telefon: 39-2-77.

Győr szab. kir. város polgármesterétől.

1116—1934

Árlejtési hirdetmény!

A város közönsége tulajdonát képező sétatéri „Kioszk” épület földszinti helyiségei 1934. évi május hó 1-től számított 10 évre, kávéházi, illetve étterem céljaira bérbeadtnak.

A bérletre írásbeli ajánlatot kell tenni. Az ajánlatokat sajátkezűleg aláírt és szabályszerűen bélyegilletékekkel ellátott „Ajánlat a sétatéri Kioszk bérletére” címmel és zárt, lepecsételt borítékban 1934. évi február hó 24. napjának délelőtti 11 órájáig kell a városháza II. em. 79. sz. hivatalos helyiségébe beadni. Később beérkezett ajánlatok, valamint pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlathoz csatolni kell az ajánlattevő által sajátkezűleg aláírt „Bérleti feltételeket” annak jelöl, hogy azokat ajánlattevő ismeri és magára nézve kötelezőnek elfogadja.

A „Bérleti feltételek” a városháza II. em. 79. sz. hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt megszereshetők.

Ajánlattevő köteles bánatpénz címén 2000 pengőt, azaz kétezer pengőt ajánlatának beadása előtt Győr szab. kir. város pénztárába letenni. Bánatpénzül csak készpénz, vagy a 4260—1929 sz. M. E. rendeletben megszabott értékek fogadtnak el. A letéti nyugtát az ajánlathoz csatolni kell.

Készpénzben letett bánatpénz után kamat nem jár.

Az ajánlat felett a törvényhatósági kisgyűlés (illetve közgyűlés) határoz. Ajánlattevők a végleges döntés megtörténteig, legfeljebb azonban 60 napig kötelezettségben maradnak.

Bérbeadó város közönsége fenntartja a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon válasszon, vagy az árlejtést semmissnek jelentse ki, vagy amennyiben bérlet tárgyat újból kiadni nem akarná, az ajánlatokat el se bírálja.

Győr, 1934. évi február hó 9.

Dr. Szauder Ferenc s. k.
polgármester.

Gázvilágítás- és rechaud-karbantartást vállalok havi bérletben!

Csutor József Budapest, I., Fehér Sas u. 2.
I. Ált. l. körút 43.

Jogtalan lefokozás kilépési ok. Az alkalmazott azonnali hatállyal kiléphet, ha munkaadójának intézkedései jogait vagy jogos érdekeit sértik oly mértékben, hogy az a szerződési kötelezettségek nem teljesítésének tekinteti alá esik. Ilyen sérelem lehet a jogos ok nélkül való lefokozás is. (Kúria, 1932. márc. 24. P. II. 1582—1931.)

Téves munkabér a beteglapon. Ha a munkaadó megbetegedett munkavállalója részére kiállított munkaadói igazolványban annak javadalmazását a valóságnál nagyobb, olyan összegben tünteti fel, amely az ugyanakkor az Intézetnél levő bejelentés vonatkozó adataival nem egyezik, az Intézet a készpénz-segély folyósítása előtt az ellenfél tisztázni tartozik és ha ezt megtenni elmulasztja, e mulasztásból származó segélyezési többletet a munkaadótól vissza nem követelheti. (Mf. XVII. 2432—1931-16. szám.)

Kártérítési kereset az ipartestület ellen. Az alperes a munkakönyvmásolatot a felperes részére nyomban kiállította, mielőtt a Budapest székesfőváros IV. kerületének előjárósága, mint a budapesti ipartestületek ellenőrzésével megbízott I. fokú iparhatóság a felperes panasza folytán őt a munkakönyvmásolat kiállítására utasította. E mellett a tényállás mellett pedig az alperesi ipartestületnek kártérítési kötelezettsége, pusztán azért, mert a korábban nála jelentkező felperes részére a munkakönyvmásolat kiadását megtagadta — még ha emiatt felperesnek kára származott — meg nem állapítható, mivel felperesnek módjában állott az elutasító határozat ellen a törvényben biztosított jogorvoslattal élni, mint ahogy ezt eredményesen meg is tette. Egymagában ugyanis az, hogy egy hatósági jogkört gyakorló testület, valamely félre nézve kedvezőtlen döntését, a határozat felülbíráására hivatott szerv megváltoztatta, ezen testület ellen kártérítési igényeket nem eredményezhet. (Bp. T. XXI. 8812—1933. M. Tkezs.)

A már korábban is alkalmazva volt és az alperesek által tovább alkalmazott s ekként megszakítás nélkül ugyanabban az üzemben tovább szolgált felperesnek a szolgálati ideje tehát a végkielégítés szempontjából az üzem tulajdonában beállott változás dacára is egységesnek és folytatatlagosnak tekintendő. A szolgálat megszakítását voltának a tényével szemben nincs jelentősége annak, hogy az alperesek az üzemek átvétele után a felperes ebben a vonatkozásban új megállapodást létesítettek. (K. II. 4565—1931. 1933. XI. 14. Tóth. — M. Törvkz.)

Kényszerhelyzetre hivatkozik a felperes. Ha való volna is, hogy a lemondó nyilatkozat aláírása és a felajánlott összeg felvétele nélkül magát és családját nagy szükségnek és nélkülözésnek tette volna ki, ezek a körülmények csak akkor szolgálhatnának jogosrúdon okul és alapul a lemondó nyilatkozat megtámadására, ha azokról az alperes tudott s felperesnek ezt a kényszerhelyzetét kihasználva, vette volna rá a felperest arra, hogy az őt jogszerint megillető követelésről lemondjon. (K. II. 1314—1931. 1931. XI. 19. Tóth. — M. Törvkz.)

Döntő fordulat az üzletbérleszállítási perekben. Nagyjelentőségű ügyben hozott elvi jelentőségű határozatot a napokban a Kúria. Az eddigi bírói gyakorlat az volt, hogy olyan bérlőknél, akiknek hosszabb bérleti szerződésük volt és bérleszállítást kértek, a bíróság érdemben csak akkor foglalkozott a kérdésrel, ha a bérbeadó nem volt hajlandó a bérleti szerződést megszüntetni. A székesfehérvári Feketesas szálloda bérlője pert tett folyamathoz Gross Bernát háztulajdonos ellen bérmeiséklés miatt. Az első tárgyaláson a kihallgatott bérbeadó kijelentette, hogy hajlandó rendes hathónapi felmondással a bérleti viszonyt megszüntetni, bérlőt a bérleti kötelezettség alól mentesíteni. Mindkét elsőfokú bíróság a keresetet azzal az indoklással utasította el, hogy a bérbeadó módot nyújtott a bérlőnek a terhes bérleti szerződés megszüntetésére.

A bérlő jogi képviselője, dr. Roth Oszkár, az alsóbíróság elutasító ítéletét felülvizsgálati panasszal támadta meg. A Kúria Ténytanácsa most foglalkozott ezzel az érdekes kérdéssel és elvi jelentőségű határozatot hozott, mely a következőképpen szól:

— Közömbös, hogy a bérbeadó a bérlő részére a felajánlott felmondási joggal a bérleti viszonyt időközben megszüntetni hajlandó. Tisztán csak az vizsgálendő, hogy a gazdasági lehetetlenség a bérlő részéről fennáll és ha van mód, a bérleti szerződés fenntartásával további existenciális állapot kell nyújtani a bérlőnek. Megállapítandó tehát, hogy a gazdasági lehetetlenség kérdése fennáll és tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság erre vonatkozóan tényállást nem alapozott, az alsóbíróság ítéletét feloldotta és a székesfehérvári törvényszéket utasította új határozattal. (Pesti Napló.)

Asztaltársaságok csak jóváhagyott alapszabályok alapján működhetnek. Az illetékes hatóságok figyelve az utóbbi időben fokozottabban mértékben irányult az asztaltársaságok felé, amelyek a baráti kör fogalmát túlhaladott tagszámuk és működésük folytán már egyesületi jellegűt öltöttek, bár jóváhagyott alapszabályokkal nem rendelkeznek. Eppen ezért fölhívjuk kartársaink és olvasóink figyelmét, hogy kormányhatósági láttaozással ellátott alapszabályokkal nem bíró egyesületek hatósági ellenőrzés, felügyelet hiányában igen sok esetben a tagok anyagi és erkölcsi rovására káros működést fejthetnek ki. Ezért az elszaporodott asztaltársaságok, amelyek a tagok érdekein túlmenően egyéb célt, mint pl. általános jótékony, szegény gyermekek felruházása vagy a tagok befizetési által öngélelyezést is kitűztek, működésüket a hatósági felügyelet alól nem vonhatják ki, illetőleg csak attól az időponttól kezdve folytathatják, amikor alapszabályait a kormány már jóváhagyta kiadta. A működésére nem jogosít az alapszabályok benyújtása, mint azt több asztaltársaság vezetősége gondolja, az 1508—1875. sz. B. M. rendelet alapján, mert azt hatálytalanította az 5479—1914. sz. M. E. rendelet, majd az 1922. évi 77000 szám alatt megjelent belügyminiszteri rendelet.

A szakiskolába nem járó és 21. évét be nem töltött alkalmazottaink leventekötelesek s mint ilyenek, a leventegyakorlatokon pontosan megjelenni artoznak. Ismételtelen fölhívjuk t. kartársainkat, hogy figyelmeztessék ilyen alkalmazottaikat, jelentkezzenek a szakiskola igazgatójánál, ahol a továbbiakról részletes felvilágosítás is kapható.

Megjegyezzük még, hogy a leventegyakorlatok elmulasztását szigorúan büntetik, tehát az ezzel járó kellemetlenségek elkerülése végett okvetlenül utasítsuk a 21. évét be nem töltött alkalmazottainkat, hogy leventébe jelentkezzenek.

Elbocsátási ok. Büntetendő cselekmény elkövetése miatt történt letartóztatás és a kiszabott szabadságvesztés büntetés kitöltése nem alapos mentség a szolgálatból való elmaradásnak, még ha a törvénybe ütköző cselekmény hazafias felháborodásból követtett is el.

Ipari tisztviselőnek csak azt az alkalmazottat lehet tekinteni, aki ipari vállalatnál vagy gyárszerű üzemben kereskedelmi vagy műszaki természetű szellemi irányítói vagy ellenőrzői tevékenységet fejt ki. (Kuria, 1932. jun. 7. P. II. 3339—1930.)

A feleség szavatossága az OTI-nál. A törvény szerint a házastárs is felel, felelősséggel tartozik az OTI-val szemben, de csak olyan követelésekért, amelyek a házassági együttélés alatt keletkeztek. Ha ez a jótálló házastárs ezt kifejezetten kívánja, akkor az általa fizetett összeg nem a legrégebb tartozásra fordítandó, hanem arra, amelyik a jótálló házastársat terheli, vagyis csak a házassági együttélés ideje alatt esedékessé vált járulékokra, illetőleg ez idő alatt felmerült tényekből származott megtérítésekre fordítható. (Mf. XVII. 1483—1932—8.)

Nyolevan százalékkal olcsóbb a tükör, ha régi vak tükröt Wagnernél (Szövetség u. 6.) újaboríttatja. Speciális esiszólásával, rendkívül nívós munkájával egy új tükrörel minden tekintetben egyenrangú produktumot nyújt. **Tegyen próbát!** Egyébként minden nagyságban, méret után eredeti esz tükröt kávéházak részére különleges kalkulációval kaphatók. A kartársak figyelmét felhívjuk erre a régi nagyon szolid cégre.

Felhívjuk igen tisztelt kartársaink figyelmét a szódabikarbona-rendeletre. Árusítja: Kávécsok Áruforgalmi Rt. és Ladányi Andor, Szent Bertalan gyógyszerháza, Budapest, VI., Andrassy út 55. Tel.: 212-33.

Teakeveréseinket Imperial-, Lipton-, Royal- és Különleges keveréseinket a jövőben kimérve is forgalomba hozzuk. **Teakeverék II. . . . P 14.50** (Zamatos Ceylon és kínai teák keveréke.)

Budapesti Kávécsok Áruforgalmi Rt.-nál, Budapest, VIII., József körút 38. Telefon: 39-2-77.

Zwack-likörgyár elsőrangú gin-t, whisky-t, vermouthot és cocktailt hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti három cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

„Hattyú” Gőzmosó- és fehérneműkölcsönző vállalat (Bp., VII., Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

A legkiválóbb sörkülönlegesség **Szent István Porter sör** a Polgári Serfözde gyártmánya

Az eredeti **SIDOL** fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb! Götz Lipót „SIDOL” vegytermékek gyára R. T. Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.

MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉRSZÉGÉT S PÉNZE EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KARJA VISSZA. GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R.T. KÖBÁNYAN.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST magyar kartagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánzásoktól! **Zagyar Játékkartagyár R-T PIATNIK NÁNDOR és FIAI** Budapest, VII., Rottenbiller ucca 17 Telefon: J. 31 0-63, J. 45-3-71. Alapított 1824.